

Решение № 283 от 6.04.2010 г. на ВКС по гр. д. № 507/2009 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Илияна Папазова

чл. 42 ГПК

чл. 44 ГПК

чл. 280, ал. 1, т. 3 ГПК

чл. 290 ГПК

чл. 41, ал. 3 ГПК (отм.)

чл. 46 ГПК (отм.)

чл. 47 ГПК (отм.)

чл. 195 КТ

чл. 36 ЗПУ

За да е надлежно връчването по пощата, не е необходимо то да е извършено лично на получателя. Редовно е и всяко друго връчване, което е допустимо съобразно общите правила, уредени в чл. 46 и чл. 47, във вр. с чл. 41, ал. 3 ГПК (отм.), сега чл. 42 и чл. 44 от ГПК, както и съобразно специалния закон - чл. 36 от Закона за пощенските услуги.

Производството е с правно основание чл. 290 от ГПК.

Образувано е по касационна жалба, подадена от М. М. Я. от гр. В., чрез процесуалния си представител-адвокат Г. против въззивно решение № 1* от 17.12.2008 г. по в. гр. д. № 1* по описа за 2008 г. на Варненски окръжен съд, с което е потвърдено решение № 1* от 11.06.2008 г. по гр. д. № 480/2008 г. на Районен съд Варна, 31 състав, с което са отхвърлени предявените от М. М. Я. искове против "В. и канализация" О. гр. В. за отмяна на заповед № 188/10 от 27.09.2006 г. на управителя на дружеството за уволнение, за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност: "химик" в отдел "Питейни води" и за заплащане за обезщетение в размер на 4 105 лв. за шест месеца, след прекратяване на трудовото правоотношение ведно със законната лихва от 22.01.2008 г. до окончателното ѝ изплащане.

Искането е за отмяна на постановения въззивен акт и за решаване на спора по същество като бъдат уважени предявените искове. Претендира направените по делото разnosки.

С определение № 559 от 3.06.2009 г. ВКС е допуснал касационно обжалване на въззивното решение на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК във връзка с поставения въпрос за начина, по който следва да се получи изпратената по пощата, с препоръчано писмо с обратна разписка - заповед за уволнение-за да се счете, че е налице редовно връчване.

В съдебно заседание страните не се явяват, не се представляват. Постъпило е писмено становище от ответната страна.

Върховният касационен съд, състав на III г. о., след като обсъди направеното искане и доказателствата по делото, намира следното:

За да постанови акта си въззивният съд е приел, че ищката е предявила исковете по чл. 344, ал. 1, т. 1,2 и 3 от КТ - след изтичане на двумесечния срок по чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ, като е счел, че заповедта за уволнение ѝ е редовно връчена по пощата на 16.11.2006 г. от куриерска фирма с лиценз за извършване на пощенски услуги и се позовал на направеното възражение от противната страна за изтекла давност.

Съгласно чл. 290, ал. 2 от ГПК - касационният съд проверява правилността на въззивното решение само по посочените в жалбата основания.

В случая посоченото е неправилност на решението поради нарушение на материалния и процесуалния закон и необоснованост. Тезата на касаторката е, че сроковете не са запознали да текат, защото заповедта за уволнение не ѝ е надлежно връчена. Счита, че законът признава за редовно само личното връчване. Оспорва приетата от съда дата-16.11.2006 г., като твърди, че обратната разписка, на която той се е позовал е от 7.11., а не от 16.11.2006 г. Освен това-към тази дата ищката е била в отпуск поради нетрудоспособност, за което е представен болничен лист от 6.11.2006 г. Оспорва връчването от страна на "Ин тайм"- с твърдение за липса на представен лиценз за извършване на пощенски услуги и с позоваване на т. 3, 15 и 18 от ДР на Закона за пощенските услуги, регламентиращи понятията "доставяне на пощенски услуги", "получател" и "куриерска услуга". Отделно твърди, че заповедта за уволнение е незаконосъобразна поради липса на изискани обяснения от работника, съгласно чл. 193 от КТ и несъобразяване с предвидената закрила по чл. 333, ал. 1, т. 4, във вр. с чл. 330, ал. 2, т. 6 от КТ. Оспорва уволнението и с твърдения за неизвършване на посочените нарушения по чл. 190, ал. 1, т. 3, чл. 187, т. 10 от КТ и чл. 26, т. 15 изр. първо от Правилника за вътрешния трудов ред във "В и К"О. Варна.

Настоящият съдебен състав не споделя тезата на касатора.

Касационното обжалване е допуснато на основание чл. 280, ал. 1, т. 3 от ГПК във връзка с поставения въпрос за начина, по който следва да се връчи заповедта за уволнение по пощата, за да се приеме, че то е надлежно. Съгласно чл. 195 от КТ - дисциплинарното наказание се налага с мотивирана писмена заповед, която следва да се връчи на работника или служителя. В закона изрично е посочено, че при невъзможност заповедта да бъде връчена на работника или служителя, работодателят му я изпраща с препоръчано писмо с обратна разписка и в този случай-наказанието се смята за наложено от деня на нейното получаване. Следователно-законодателят е предвидил като допустим способ за връчване на заповедта - изпращането ѝ по пощата. Спорен е въпросът за начина, по който следва да стане връчването при този способ-дали трябва да е само лично или са приложими общите правила за връчване, уредени в ГПК-на представител, пълномощник, на лице от домашните, на съсед, на друго лице.

Настоящият съдебен състав приема, че за да е надлежно връчването по пощата, не е необходимо то да е извършено лично на получателя. Редовно е и всяко друго връчване, което е допустимо съобразно общите правила, уредени в чл. 46 и чл. 47, във вр. с чл. 41, ал. 3 ГПК /отм., но действащ към 2006 г./ - сега чл. 42 и чл. 44 от ГПК, както и съобразно специалния закон - чл. 36 от Закона за пощенските услуги.

В конкретния случай на ищката/сега касатор/ѝ е наложено дисциплинарно наказание"уволнение"и трудовото ѝ правоотношение е прекратено със Заповед № 188/10 от 27.09.2006 г. на основание чл. 330, ал. 2, т. 6, във вр. с чл. 188, т. 3, чл. 190, т. 3 от КТ, във вр. с § 1, т. 3 от ДР на ПВТР. Тъй като същата е била в отпуск по болест за периода -от 25.09.2006г до 31.10.06 г./болничен лист № 2* от 2.10.2006 г./и от 31.10.2006 г. до 30.11.2006 г./ болничен лист № 3* от 6.11.2006г./, работодателят не е могъл лично да връчи заповедта, а се е възползвал от възможността за връчване по пощата с обратна разписка. По делото са налице доказателства за направени общо шест опита от страна на работодателя за връчване-с нотариална покана, подписана на 24.11.2006 г. от майка ѝ, с отбелязване, че лицето не живее на този адрес от дълго време, с три обратни разписки с отбелязване "непотърсена", с обратна разписка, връчена от "Ин тайм"на 16.11.2006 г. на Д. и с още една обратна разписка от 8.11.2006 г. - без отбелязване за получател. Според настоящият съдебен състав и седемте са неуспешни - включително и възприетата от въззивния съд като надлежно връчена обратна разписка от 16.11.2006 г., тъй като независимо, че същата съдържа име на получател- Д., в нея не е отразено дали същият има качеството на лице по чл. 46 от ГПК /отм/, както и че е поел задължението да ѝ я предаде, каквото е законовото изискване.

Независимо от изложеното, настоящият съдебен състав намира за правилен извода на въззивния съд за неоснователност на предявените искове, поради предявяването им след изтичане на двумесечния срок по

чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ, с оглед направено възражение от противната страна за изтекла давност. Този извод следва от приложената по делото молба, подадена от ищцата М. М. Я. до работодателя, входирана на 12.03.2007 г./чрез пълномощника й Р. П. нейна майка, надлежно упълномощена въз основа на приложеното към молбата пълномощно/, по силата на която последната се е снабдила на 16.04.2007 г. /видно от отбелязването, придружено с положен подпис/ с трудовата й книжка. Съгласно чл. 347 от КТ трудовата книжка е официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя. В нея задължително - съгласно чл. 349, т. 8 от КТ се вписват датата и основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, а съгласно чл. 350 от КТ - при прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е длъжен да впише в трудовата книжка данните, свързани с прекратяването, и да я предаде незабавно на работника или служителя. Безспорно установеният по делото факт на получаването на 16.04.2007 г. на трудовата книжка от ищцата/сега касатор-макар и чрез пълномощник/, дава основание на настоящият съдебен състав да приеме, че най-късно на тази дата тя е била уведомена за прекратяването на трудовото й правоотношение, както и за правното основание на което това е направено. Срокът за предявяване на исковете - съгласно чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ - в тази хипотеза е двумесечен и пресметнат от посочената дата изтича на 16.06.2007 г. В случая исквата молба е подадена на 22.01.2008 г. С изтичане на давностния срок по чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ, работникът е изгубил правото да претендира съдебна защита срещу незаконно уволнение поради което и разглеждането на изложените основания за незаконосъобразност и произнасянето по същество е недопустимо.

Крайният извод на настоящия състав съвпада с този на въззивния съд, поради което обжалваният акт следва да бъде потвърден.

Мотивиран от изложеното, Върховен касационен съд, състав на Трето гражданско отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1* от 17.12.2008 г. по в. гр. д. № 1* по описа за 2008 г. на Варненски окръжен съд.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Данни за делото и връзка с други актове:

- Допълнителна информация за Дело № 507/2009 г. по описа на III г. о. на ВКС - виж тук
- Образувано във връзка с Дело № 1616/2008 г. на Окръжен съд - Варна - виж Решение № 1364 от 17.12.2008 г. на ОС - Варна по в. гр. д. № 1616/2008 г.
- Връзка с други актове по делото:
 - Определение № 559 от 3.06.2009 г. на ВКС по гр. д. № 507/2009 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Илияна Папазова